

กฎ ก.พ.

ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2538)

ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.2535
ว่าด้วยการสั่งพักราชการและการสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 8 (5) และมาตรา 107 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบ ข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2535 ก.พ. จึงออกกฎ ก.พ. ซึ่งได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 กฎ ก.พ. นี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดสามสิบวัน นับแต่วันถัดจากวันประกาศ ในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

ข้อ 2 การสั่งให้ข้าราชการพลเรือนสามัญพักราชการ หรือให้ออกจากราชการไว้ก่อน เพื่อรอฟังผลการสอบสวนพิจารณา ระยะเวลาให้พักราชการและให้ออกจากราชการไว้ก่อน และการดำเนินการเพื่อให้เป็นไปตามผลการสอบสวน พิจารณาให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่กำหนดใน กฎ ก.พ. นี้

ข้อ 3 เมื่อข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดมีกรณีถูกกล่าวหาว่า กระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง จนถูกตั้งกรรมการสอบสวน หรือถูกฟ้องคดีอาญา หรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญา เว้นแต่เป็นความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ ผู้มีอำนาจตามมาตรา 102 วรรคสาม วรรคสี่ หรือวรรคห้า มาตรา 104 วรรคสาม หรือมาตรา 109 วรรคสาม แล้วแต่กรณี จะสั่งให้ผู้นั้นพักราชการได้ ก็ต่อเมื่อมีเหตุอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

1. ผู้นั้นถูกตั้งกรรมการสอบสวน หรือถูกฟ้องคดีอาญาหรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญา ในเรื่องเกี่ยวกับการทุจริตต่อหน้าที่ราชการ หรือเกี่ยวกับความประพฤติ หรือพฤติการณ์อื่นไม่น่าไว้วางใจ และผู้ที่ถูกฟ้องนั้นพนักงานอัยการมิได้รับเป็นทนายแก้ต่างให้ และผู้มีอำนาจดังกล่าวพิจารณาเห็นว่า ถ้าให้ผู้นั้นคงอยู่ในหน้าที่ราชการ อาจเกิดการเสียหายแก่ราชการ

2. ผู้นั้นมีพฤติการณ์ที่แสดงว่า ถ้าคงอยู่ในหน้าที่ราชการจะเป็นอุปสรรคต่อการสอบสวนพิจารณา หรือจะก่อให้เกิดความไม่สงบเรียบร้อยขึ้น

3. ผู้นั้นอยู่ในระหว่างถูกควบคุม หรือขังโดยเป็นผู้ถูกจับในคดีอาญา หรือต้องจำคุกโดยคำ

พิพากษา และได้ถูกควบคุม ชั่งหรือต้องจำคุก เป็นเวลาติดต่อกันเกินกว่าสิบห้าวันแล้ว

4. ผู้นั้นถูกตั้งกรรมการสอบสวน และต่อมามีคำพิพากษาถึงที่สุด ว่าเป็นผู้กระทำความผิดอาญาในเรื่องที่สอบสวนนั้น หรือผู้นั้นถูกตั้งกรรมการสอบสวนภายหลัง ที่มีคำพิพากษาถึงที่สุด ว่าเป็นผู้กระทำความผิดอาญาในเรื่องที่สอบสวนนั้น และผู้มีอำนาจดังกล่าวพิจารณาเห็นว่า ข้อเท็จจริงที่ปรากฏตามคำพิพากษาถึงที่สุดนั้น ได้ความประจักษ์ชัดอยู่แล้ว ว่าการกระทำความผิดอาญาของผู้นั้น เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

ข้อ 4 การสั่งพักราชการให้สั่งพักตลอดเวลาที่สอบสวนพิจารณา เว้นแต่กรณีผู้ถูกสั่งพักได้ร้องทุกข์ และมีอำนาจพิจารณาเห็นว่าคำร้องทุกข์ฟังขึ้น และไม่สมควรที่จะสั่งพักราชการ ก็ให้สั่งให้ผู้นั้น กลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการ ก่อนการสอบสวนพิจารณาเสร็จสิ้นได้

ข้อ 5 ในกรณีข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใด มีกรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง จนถูกตั้งกรรมการสอบสวนหลายสำนวน หรือถูกฟ้องคดีอาญา หรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญาหลายคดี เว้นแต่เป็นความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ หรือผู้ที่ถูกฟ้องนั้น พนักงานอัยการ รับเป็นทนายแก้ต่างให้ ถ้าจะสั่งพักราชการให้สั่งพักทุกสำนวนและทุกคดี ในกรณีที่ได้สั่งพักราชการในสำนวนใดหรือคดีใดไว้แล้ว ภายหลังปรากฏว่าผู้ ถูกสั่งพักราชการนั้น มีกรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง จนถูกตั้งกรรมการสอบสวนในสำนวนอื่น หรือถูกฟ้องคดีอาญา หรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญา ในคดีอื่นเพิ่มขึ้นอีก เว้นแต่เป็นความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ หรือผู้ที่ถูกฟ้องนั้นพนักงานอัยการรับเป็นทนายแก้ต่างให้ ก็ให้สั่งพักราชการในสำนวน หรือคดีอื่นที่เพิ่มขึ้นนั้นด้วย

ข้อ 6 การสั่งพักราชการ ห้ามมิให้สั่งพักย้อนหลังไปก่อนวันออกคำสั่งเว้นแต่

1. ผู้ซึ่งจะถูกสั่งพักราชการอยู่ในระหว่างถูกควบคุม หรือขังโดยเป็นผู้ถูกจับในคดีอาญา หรือต้องจำคุกโดยคำพิพากษา การสั่งพักราชการในเรื่องนั้น ให้สั่งพักย้อนหลังไปถึงวันถูกควบคุม ชั่งหรือต้องจำคุก

2. ในกรณีที่ได้มีการสั่งพักราชการไว้แล้ว ถ้าจะต้องสั่งใหม่เพราะคำสั่งเดิมไม่ชอบ หรือไม่ถูกต้อง ให้สั่งพักตั้งแต่วันที่พักราชการตามคำสั่งเดิม หรือตามวันที่ควรต้องพักราชการ ในขณะที่ออกคำสั่งเดิม

ข้อ 7 คำสั่งพักราชการต้องระบุชื่อและตำแหน่งของผู้ถูกสั่งพัก ตลอดจนกรณี และเหตุที่สั่งให้พักราชการ

เมื่อได้มีคำสั่งให้ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดพักราชการแล้ว ให้แจ้งคำสั่ง ให้ผู้นั้นทราบ พร้อมทั้งส่งสำเนาคำสั่งให้ด้วยโดยพลัน ในกรณีที่ไม้อาจแจ้งให้ผู้นั้นทราบได้ หรือผู้นั้นไม่ยอมรับทราบ คำสั่ง ให้ปิดสำเนาคำสั่งไว้ ณ ที่ทำการที่ผู้นั้นรับราชการอยู่ และมีหนังสือแจ้ง พร้อมกับส่งสำเนาคำสั่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนไปให้ผู้นั้น ณ ที่อยู่ของผู้นั้นซึ่งปรากฏตามหลักฐานของทางราชการ ในกรณีเช่นนี้ เมื่อล่วงพ้นสิบวันนับแต่วันที่ได้ดำเนินการดังกล่าว ให้ถือว่าผู้นั้นได้ทราบคำสั่งพักราชการแล้ว

ข้อ 8 เมื่อข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดมีเหตุที่อาจถูกสั่งพักราชการตามข้อ 3 และผู้มีอำนาจตาม [มาตรา 102](#) วรรคสาม วรรคสี่ หรือวรรคห้า [มาตรา 104](#) วรรคสาม หรือ [มาตรา 109](#) วรรคสาม แล้วแต่กรณี พิจารณาเห็นว่า การสอบสวนพิจารณา หรือการพิจารณาคดี ที่เป็นเหตุที่อาจถูกสั่งพักราชการนั้น จะไม่แล้วเสร็จโดยเร็ว ผู้มีอำนาจดังกล่าว จะสั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการไว้ก่อนก็ได้ ให้นำ [ข้อ 4](#) และ [ข้อ 7](#) มาใช้บังคับแก่การสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนโดยอนุโลม

ข้อ 9 เมื่อได้สั่งให้ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดพักราชการไว้แล้ว ผู้มีอำนาจตาม [มาตรา 102](#) วรรคสาม วรรคสี่ หรือวรรคห้า [มาตรา 104](#) วรรคสาม หรือ [มาตรา 109](#) วรรคสามแล้วแต่กรณี จะพิจารณาตามข้อ 8 และสั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการไว้ก่อนอีกชั้นหนึ่งก็ได้

ข้อ 10 การสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน จะสั่งให้ออกตั้งแต่วันใด ให้นำ [ข้อ 6](#) มาใช้บังคับโดยอนุโลม แต่สำหรับการสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนในกรณีตาม [ข้อ 9](#) ให้สั่งให้ออกตั้งแต่วันพักราชการเป็นต้นไป

ข้อ 11 การสั่งให้ข้าราชการพลเรือนสามัญตำแหน่งตั้งแต่ระดับ 10 ขึ้นไป ออกจากราชการไว้ก่อน ให้ดำเนินการนำความกราบบังคมทูล เพื่อทรงมีพระบรมราชโองการ ให้พ้นจากตำแหน่งนับแต่วัน ออกจากราชการไว้ก่อน

ข้อ 12 เมื่อได้ สั่งให้ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดพักราชการ หรือให้ออกจากราชการไว้ก่อน เพื่อรอฟังผลการสอบสวนพิจารณา ถ้าภายหลังปรากฏผลการสอบสวนพิจารณาเป็นประการใดแล้ว ให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

1. ในกรณีที่ปรากฏว่าผู้นั้นกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ก็ให้ส่งลงโทษให้เป็นไปตาม [มาตรา](#)

104 หรือมาตรา 138 แล้วแต่กรณี

2. ในกรณีที่ปรากฏว่าผู้ถูกสั่งพักราชการนั้น กระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง และไม่มีกรณีที่จะต้องถูกสั่งให้ออกจากราชการ ก็ให้สั่งให้ผู้นั้นกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการ ในตำแหน่งเดิม หรือตำแหน่งในระดับเดียวกันที่ผู้นั้นมีคุณสมบัติตรงตาม คุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งนั้น ทั้งนี้ สำหรับการสั่งให้ผู้ถูกสั่งพักราชการ กลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการ ในตำแหน่งในระดับเดียวกัน ที่ผู้นั้นมีคุณสมบัติตรงตามคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งนั้น ซึ่งเป็นตำแหน่งตั้งแต่ว่าระดับ 10 ขึ้นไป ให้ดำเนินการนำความกราบบังคมทูล เพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง แล้วดำเนินการตาม มาตรา 103 หรือมาตรา 138 แล้วแต่กรณี

3. ในกรณีที่ปรากฏว่าผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนนั้น กระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง และไม่มีกรณีที่จะต้องถูกสั่งให้ออกจากราชการ ก็ให้สั่งให้ผู้นั้นกลับเข้ารับราชการ ในตำแหน่งเดิม หรือตำแหน่งในระดับเดียวกัน ที่ผู้นั้นมีคุณสมบัติตรงตามคุณสมบัติเฉพาะ สำหรับการสั่งให้ผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการ ไว้ก่อนกลับเข้ารับราชการในตำแหน่งเดิม หรือตำแหน่งในระดับเดียวกัน ที่ผู้นั้นมีคุณสมบัติตรงตามคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งนั้น ซึ่งเป็นตำแหน่งตั้งแต่ว่าระดับ 10 ขึ้นไป ให้ดำเนินการนำความกราบบังคมทูล เพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งแล้วดำเนินการตาม มาตรา 103 หรือมาตรา 138 แล้วแต่กรณี

4. ในกรณีที่ ปรากฏว่าผู้ถูกสั่งพักราชการนั้นกระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง และไม่มีกรณีที่จะต้องถูกสั่งให้ออกจากราชการด้วยเหตุอื่น แต่ไม่อาจสั่งให้ผู้นั้นกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการได้ เนื่องจากมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ และได้พ้นจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการแล้ว ก็ให้ดำเนินการตาม มาตรา 103 หรือมาตรา 138 แล้วแต่กรณี โดยไม่ต้องสั่งให้กลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการ

การดำเนินการตาม มาตรา 103 หรือมาตรา 138 ในกรณีที่จะส่งลงโทษตัดเงินเดือน หรือลดขั้นเงินเดือน การส่งลงโทษดังกล่าวให้ส่งย้อนหลัง ไปถึงวันสุดท้ายก่อนวันพ้นจากราชการ ตามกฎหมายว่าด้วยบำนาญข้าราชการ

5. ในกรณีที่ปรากฏว่าผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนนั้น กระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง และไม่มีกรณีที่จะต้องถูกสั่งให้ออกจากราชการ ด้วยเหตุอื่น แต่ไม่อาจสั่งให้กลับเข้ารับราชการได้ เนื่องจากมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ และสิ้นปีงบประมาณที่มีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์นั้นแล้ว ก็ให้ดำเนินการตาม มาตรา 103 หรือมาตรา 138 แล้วแต่กรณี และมีคำสั่งยกเลิกคำสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน เพื่อให้ผู้นั้นเป็นผู้พ้นจากราชการ ตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ และให้นำ (4) วรรคสอง มาใช้บังคับโดยอนุโลม

6. ในกรณีที่ปรากฏว่าผู้ยื่นกระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง แต่มีกรณีที่จะต้องถูกสั่งให้ออกจากราชการด้วยเหตุอื่น ก็ให้ดำเนินการตามมาตรา 103 หรือ มาตรา 138 แล้ว แต่กรณี แล้วสั่งให้ผู้ยื่นออกจากราชการตามเหตุอื่น โดยไม่ต้องสั่งให้กลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการ หรือกลับเข้ารับราชการ และให้นำ (4) วรรคสอง มาใช้บังคับโดยอนุโลม

7. ในกรณีที่ปรากฏว่าผู้ยื่นมีได้กระทำผิดวินัย และไม่มีกรณีที่จะต้องออกจากราชการ ก็ให้สั่งยุติเรื่อง และให้ผู้ยื่นกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการ หรือกลับเข้ารับราชการตาม (2) หรือ (3) แล้วแต่กรณี

8. ในกรณีที่ปรากฏว่าผู้ถูกสั่งพักราชการนั้น มีได้กระทำผิดวินัย และไม่มีกรณีที่จะต้องถูกสั่งให้ออกจากราชการด้วยเหตุอื่น แต่ไม่อาจสั่งให้ผู้ยื่นกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการได้ เนื่องจากมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ และได้พ้นจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ แล้ว ก็ให้สั่งยุติเรื่อง

9. ในกรณีที่ปรากฏว่าผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนนั้น มีได้กระทำผิดวินัย และไม่มีกรณีที่จะต้องถูกสั่งให้ออกจากราชการด้วยเหตุอื่น แต่ไม่อาจสั่งให้ผู้ยื่นกลับเข้ารับราชการได้ เนื่องจากมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ และสิ้นปีงบประมาณที่มีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์นั้นแล้ว ก็ให้สั่งยุติเรื่อง และมีคำสั่งยกเลิกคำสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน เพื่อให้ผู้ยื่นเป็นผู้พ้นจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

10. ในกรณีที่ปรากฏว่าผู้ยื่นมีได้กระทำผิดวินัย แต่มีกรณีที่จะต้องถูกสั่งให้ออกจากราชการด้วยเหตุอื่น ก็ให้สั่งให้ออกจากราชการตามเหตุอื่น โดยไม่ต้องสั่งให้กลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการ หรือกลับเข้ารับราชการ

ข้อ 13 การออกคำสั่งพักราชการ คำสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน หรือคำสั่งให้กลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการ หรือกลับเข้ารับราชการ ให้มีสาระสำคัญตามแบบ พอก.1 พอก.2 พอก. 3 หรือ พอก.4 แล้วแต่กรณี ท้ายกฎ ก.พ. นี้

ให้ไว้ ณ วันที่ 31 ตุลาคม พ.ศ. 2538
(ลงชื่อ) บรรหาร ศิลปอาชา
(บรรหาร ศิลปอาชา)
นายกรัฐมนตรี
ประธาน ก.พ

แบบ [พอก.1](#)

[พอก.2](#) [พอก.3](#)

[3](#) หรือ [พอก.4](#)